

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук і права
«Затверджую»

Шифр спеціальності 081	Назва спеціальності, освітньої програми «Право», «Будівельне та містобудівне право»	Сторінка 1 з 24
---------------------------	---	--------------------

Завідувач кафедри
_____ /Перегуда С.В./

30 червня 2023 р.

Розробник силабуса
_____ /Машков К.Є./

СИЛАБУС Трудове право

1) Шифр за освітньою програмою: ОК19
2) Навчальний рік: 2023-2024
3) Освітній рівень: перший рівень вищої освіти (бакалавр)
4) Форма навчання: денна, заочна
5) Галузь знань: 08 «ПРАВО»
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 081 «Право», «Будівельне та містобудівне право»
7) Статус освітньої компоненти: обов'язкова
8) Семестр: V (денна), VI (заочна)
9) Контактні дані викладачів: к.ю.н. Машков К.Є. Контакти: (098)508-30-21; E-mail: mashkov.ky@knuba.edu.ua Профіль на сайті КНУБА: http://surl.li/efyll Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА
10) Мова викладання: українська
11) Пререквізити: «Конституційне право України», «Теорія держави і права»
12) Мета курсу: формування у студентів стійкої системи знань у сфері трудового законодавства, здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі в сфері трудового права в процесі професійної діяльності або навчання; вміння застосувати норми трудового права у практичній діяльності.

13) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
1.	ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК2 ЗК3 ЗК11 ЗК12 СК4 СК7 СК8 СК10 СК11 СК12 СК14

Шифр спеціальності 081	Назва спеціальності, освітньої програми «Право», «Будівельне та містобудівне право»	Сторінка 1 з 24
---------------------------	---	--------------------

2.	ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК2 ЗК3 ЗК11 ЗК12 СК3 СК4 СК7 СК8 СК10 СК12 СК13
3.	ПРН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК2 ЗК11 СК3 СК4 СК7 СК8 СК10 СК13 СК14 ДСК2 ДСК4
4.	ПРН8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного і всебічного встановлення певних обставин.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК3 СК4 СК7 СК8 СК10 СК11 СК12 СК13 СК14 ДСК2
5.	ПРН12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК3 СК4 СК7 СК8 СК10 СК12 СК14
6.	ПРН13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК2 ЗК11 СК4 СК7 СК8 СК10 СК12 СК14 ДСК2
7.	ПРН15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК2 ЗК3 СК4 СК7 СК8 СК10 СК14 СК15

Шифр спеціальності 081	Назва спеціальності, освітньої програми «Право», «Будівельне та містобудівне право»	Сторінка 1 з 24
---------------------------	---	--------------------

8.	ПРН21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК3 ЗК11 СК4 СК7 СК8 СК10 СК11 СК12 СК13 ДСК2 ДСК4
9.	ПРН22. Самостійно підготувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК3 ЗК12 СК12 СК13 СК15 ДСК4
10.	ПРН23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК2 ЗК3 ЗК12 СК4 СК7 СК8 СК10 СК14 СК15 ДСК2

14) Структура курсу:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумко- вого контролю
30 (заочна 16)	30 (заочна 16)		контрольна робота - 1	90 (заочна 118)	Іспит
Сума годин:				150	
Загальна кількість кредитів ECTS				5	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				60(2,0) заочна 36(1,2)	

15) Зміст курсу:

Лекції, практичні заняття:

МОДУЛЬ 1.

ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ТРУДОВОГО ПРАВА. ПРАВОВІДНОСИНИ У ТРУДОВОМУ ПРАВІ. ОСНОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ПРАЦЮ

Змістовий модуль I. Загальнотеоретичні положення трудового права

ТЕМА 1. ПРЕДМЕТ, МЕТОД, ФУНКЦІЇ, СИСТЕМА ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Практичне заняття 1

1. Трудове право - одна із галузей права України
2. Поняття трудового права України
3. Суспільні відносини, що складають предмет трудового права України
4. Методи трудового права України
5. Функції трудового права України
6. Система трудового права та трудового законодавства України
7. Трудове право в системі права України

8. Поняття та система науки трудового права України

ТЕМА 2. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Практичне заняття 2

1. Поняття принципів трудового права України
2. Характерні риси принципів трудового права України
3. Конституційні принципи трудового права України
4. Підходи до визначення принципів трудового права України та їх характеристика
5. Свобода праці – один із основних принципів трудового права України

ТЕМА 3. ДЖЕРЕЛА ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Практичне заняття 3

1. Поняття та види джерел трудового права України
2. Конституція України як основне джерело трудового права
3. Кодекс законів про працю як джерело трудового права
4. Міжнародні акти регулюють трудові відносини.
5. Місце актів судової влади в системі джерел трудового права.
6. Інші акти, що регулюють трудові правовідносини.
7. Локальні правові норми трудового права.
8. Дія нормативних актів трудового права у часі, просторі та за колом осіб

Змістовий модуль II. Трудові правовідносини та їх суб'єкти

ТЕМА 4. ПОНЯТТЯ, СКЛАД ТА ВИДИ ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИН. СУБ'ЄКТИ ТРУДОВОГО ПРАВА

Практичне заняття 4

1. Поняття трудових правовідносин та умови їх виникнення
2. Правосуб'єктність учасників трудових правовідносин
3. Працівник як суб'єкт трудових правовідносин
4. Роботодавець як суб'єкти трудових правовідносин
5. Статус трудового колективу як суб'єкта трудових правовідносин
6. Професійні спілки як суб'єкти трудових правовідносин
7. Державні органи як суб'єкти трудового права

ТЕМА 5. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЙНЯТОСТІ ТА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Практичне заняття 5

1. Поняття, форми і організація працевлаштування.
2. Працевлаштування громадян та його форми.
3. Поняття зайнятості, її види та форми.
4. Державна політика зайнятості населення.
5. Державна служба зайнятості.
6. Правовий статус безробітного.
7. Професійна підготовка і підвищення кваліфікації працівників

МОДУЛЬ 2. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАЦІ ТА СПОСОБИ ВПЛИВУ МІЖНАРОДНИХ НОРМ НА НАЦІОНАЛЬНЕ ТРУДОВЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Змістовий модуль III. Міжнародно-правове регулювання праці.

ТЕМА 6. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАЦІ

Практичне заняття 6

1. Міжнародні стандарти праці
2. Міжнародна організація праці та її роль в удосконаленні правового регулювання відносин у сфері праці
3. Джерела міжнародно-правового регулювання праці
4. Загальна характеристика трудового законодавства інших зарубіжних держав

МОДУЛЬ 3. ТРУДОВИЙ ДОГОВІР. ОСНОВНІ УМОВИ ПРАЦІ ЯК ОБ'ЄКТ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Змістовий модуль IV. Правове регулювання трудового договору

ТЕМА 7. ТРУДОВИЙ ДОГОВІР

Практичне заняття 7

1. Правові гарантії щодо укладення трудового договору.
2. Види трудового договору за чинним Кодексом законів про працю України та проектом ТК України:

порівняльна характеристика.

3. Умови трудового договору, передбачені проектом Трудового кодексу України та чинним законодавством про працю України: порівняльна характеристика.
4. Зміна умов трудового договору згідно проекту ТК України.
5. Підстави укладення строкового трудового договору за чинним КЗпП України та проектом ТК України: порівняльна характеристика.
6. Особливості укладення договорів щодо тимчасової [сезонної] роботи.
7. Трудовий договір щодо надомної роботи.
8. Правове регулювання випробування при прийнятті на роботу за чинним законодавством про працю України та за проектом ТК України: порівняльна характеристика.
9. Переведення на іншу роботу: поняття, види.
10. Переміщення на інше робоче місце.
11. Робота за сумісництвом.
12. Суміщення професій [посад].
13. Підстави припинення трудового договору.
14. Умови правомірності припинення трудових відносин.
15. Припинення трудового договору з ініціативи роботодавця [ст. 40 КЗпП України].
16. Додаткові підстави припинення трудового договору з ініціативи роботодавця [ст. 41, 148, 149 КЗпП України].
17. Припинення трудового договору з ініціативи працівника.
18. Припинення трудового договору з ініціативи третіх осіб.
19. Випадки відсторонення працівника від роботи.
20. Особливості оформлення звільнення.
21. Випадки заборони звільнення працівників за законодавством України.

Змістовий модуль V. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання

ТЕМА 8. РОБОЧИЙ ЧАС

Практичне заняття 8

1. Види робочого часу за за чинним КЗпП України та проектом ТК України: порівняльна характеристика.
2. Конституція України від 28.06.1996 про заборону примусової праці [ч. 3 ст. 43].
3. Положення статей 32, 33, 34 КЗпП України щодо переведення без згоди працівника:
  - А) в порядку дисциплінарного стягнення;
  - Б) у разі виробничої необхідності;
  - В) виконання роботи, не передбаченої трудовим договором.
4. Вахтовий метод роботи, роз'їзний характер роботи: порівняльна характеристика.
5. Регулювання праці тимчасових працівників.

ТЕМА 9. ЧАС ВІДПОЧИНКУ

Практичне заняття 9

1. Правова характеристика відпустки.
2. Формальне і фактичне право на відпустку за чинним законодавством про працю.
3. Порядок і умови надання щорічних основних відпусток та щорічних додаткових відпусток.
4. Відпустки без збереження заробітної плати.
5. Загальна характеристика соціальних відпусток.

ТЕМА 10. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ

Практичне заняття 10

1. Поняття заробітної плати та її структура.
2. Державне регулювання оплати праці.
3. Мінімальна заробітна плата.
4. Договірне регулювання оплати праці.
5. Тарифна система і її елементи: тарифні сітки, тарифні ставки, тарифно-кваліфікаційні довідники.
6. Система оплати праці.
7. Порядок виплати заробітної плати.
8. Обчислення середнього заробітку.
9. Обмеження відрахувань із заробітної плати.
10. Гарантійні та компенсаційні виплати

МОДУЛЬ 4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ Й ЗАХИСТ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ СУБ'ЄКТІВ ТРУДОВОГО ПРАВА. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ТРУДОВОМУ ПРАВІ.

Змістовний модуль VI. Забезпечення й захист прав та інтересів суб'єктів трудового права

ТЕМА 11. ГАРАНТІЇ ТА КОМПЕНСАЦІЇ

Практичне заняття 11

1. Поняття охорони праці та державна політика в цій сфері
2. Нормативно-правові акти з охорони праці
3. Організація охорони праці на підприємстві
4. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань та аварій, пов'язаних із виробництвом
5. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування працівників від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань
6. Обмеження та заборони при використанні праці жінок.
7. Особливості використання праці жінок, стан яких пов'язаний з материнством, охорона материнства в Україні.
8. Правове регулювання праці молоді.
9. Поняття та охорона праці осіб зі зниженою працездатністю (інвалідів, пенсіонерів, ветеранів війни та праці)

ТЕМА 12. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ, НАГЛЯД І КОНТРОЛЬ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ

Практичне заняття 12

1. Поняття і принципи охорони праці.
2. Право працівника на охорону праці та його гарантії.
3. Організація охорони праці на виробництві.
4. Розслідування, реєстрація і облік нещасних випадків, профзахворювань і аварій на виробництві.
5. Оформлення наслідків нещасних випадків.
6. Спеціальне розслідування нещасних випадків.
7. Охорона праці жінок і неповнолітніх.
8. Поняття державного нагляду за дотриманням законодавства України про працю.
9. Правова основа формування і визначення повноважень органів з нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю.

Змістовний модуль VII. Юридична відповідальність у трудовому праві

ТЕМА 13. КОЛЕКТИВНІ УГОДИ І КОЛЕКТИВНІ ДОГОВОРИ. СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО. ДИСЦИПЛІНА ПРАЦІ

Практичне заняття 13

1. Соціальний діалог як механізм реалізації соціального партнерства.
2. Основні принципи соціального діалогу.
3. Рівні та сторони соціального діалогу.
4. Органи соціального діалогу.
5. Поняття, сутність і сфера укладення колективного договору та угоди
6. Зміст та сторони колективного договору
7. Порядок укладення колективного договору
8. Контроль за виконанням умов колективного договору та відповідальність сторін.
9. Правове регулювання трудової дисципліни.
10. Поняття і правові методи забезпечення трудової дисципліни.
11. Заохочення за успіхи в роботі та порядок їх застосування.
12. Поняття дисциплінарної відповідальності працівників.
13. Види дисциплінарної відповідальності.
14. Поняття дисциплінарного проступку.
15. Стягнення за порушення трудових обов'язків, їх види та порядок застосування.
16. Особливості спеціальної дисциплінарної відповідальності.

ТЕМА 14. МАТЕРІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ТРУДОВОМУ ПРАВІ

Практичне заняття 14

1. Поняття, функції та види матеріальної відповідальності сторін трудового договору.
2. Підстава й умови настання матеріальної відповідальності.
3. Характеристика обмеженої матеріальної відповідальності.
4. Характеристика повної матеріальної відповідальності.
5. Визначення розміру шкоди, завданої сторонами трудового договору.

ТЕМА 15. ТРУДОВІ СПОРИ

Практичне заняття 15

1. Поняття трудових спорів (конфліктів) та їх види.
2. Причини виникнення трудових спорів.
3. Поняття індивідуального трудового спору та порядок його вирішення.
4. Органи по вирішенню індивідуального трудового спору.

5. Поняття колективного трудового спору, порядок вирішення.
6. Органи по вирішенню колективного трудового спору.
7. Національна служба посередництва і примирення.
8. Право на страйк та його реалізація.

Курсовий проект/курсова робота/РГР/Контрольна робота:

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у науково-практичній конференції з публікацією тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання.

Тематика індивідуальних завдань для студентів денної та контрольних робіт для студентів заочної форми навчання

Право на працю, право на достатній життєвий рівень, право на соціальний захист за чинним законодавством України та згідно проекту Трудового кодексу України: порівняльна характеристика.

Види трудового договору за чинним Кодексом законів про працю України та проектом Трудового кодексу України: порівняльна характеристика.

Права, обов'язки сторін трудового договору за чинним Кодексом законів про працю України та проектом Трудового кодексу України: порівняльна характеристика.

Підстави укладення строкового трудового договору за чинним Кодексом законів про працю України та проектом Трудового кодексу України: порівняльна характеристика.

Умови припинення дії строкового трудового договору за чинним Кодексом законів про працю України та проектом Трудового кодексу України: порівняльна характеристика.

Умови трудового договору, випадки зміни умов трудового договору за чинним Кодексом законів про працю України та проектом Трудового кодексу України: порівняльна характеристика.

Випробування, стажування за чинним Кодексом законів про працю України та проектом Трудового кодексу України: порівняльна характеристика.

Припинення трудового договору за угодою сторін [пункт 1 частини 1 статті 36 КЗпП України], припинення трудового договору за бажанням працівника [стаття 38 КЗпП України]: ключові відмінності.

Припинення трудового договору за п. 2 ст. 40 КЗпП України [розкрити зміст формулювання "виявлена невідповідність"].

Припинення трудового договору за п. 2 ст. 40 КЗпП України [розкрити зміст формулювання "невідповідність, встановлена під час випробування"].

Припинення трудового договору за п. 2 ст. 40 КЗпП України [розкрити зміст формулювання "невідповідність виконуваний роботі за станом здоров'я"].

Конституція України щодо заборони застосування примусової праці [частина 3 статті 43].

Існування та підстави застосування примусової праці за чинним законодавством України ["переведення працівника без його згоди на іншу роботу в порядку дисциплінарного стягнення"].

Існування та підстави застосування примусової праці за чинним законодавством України ["переведення працівника без його згоди на іншу роботу у разі виробничої необхідності"].

Існування та підстави застосування примусової праці за чинним законодавством України ["переведення працівника без його згоди на іншу роботу, не передбачену трудовим договором"].

Існування та підстави застосування примусової праці за чинним законодавством України ["надурочні роботи"].

Праця жінок за чинним Кодексом законів про працю України та проектом Трудового кодексу України: порівняльна характеристика.

Охорона праці за чинним Кодексом законів про працю України та проектом Трудового кодексу України: порівняльна характеристика.

Цивільно-правові договори з фізичними особами про виконання робіт та трудові договори: проблеми розмежування.

Дискримінація в трудових правовідносинах: способи протидії та захисту.

Працевлаштування осіб з інвалідністю.

"Місце роботи" та "робоче місце працівника" як умови трудового договору.

Трудові договори на виконання сезонних робіт: практика укладання та припинення на прикладі чинного законодавства про працю України, країн ЄС.

Трудові договори з тимчасовими працівниками: практика укладання та припинення на прикладі чинного законодавства про працю України, країн ЄС.

Нетипові (гнучкі) форми зайнятості з точки зору чинного законодавства про працю України та проекту Трудового кодексу України.

Медіація як альтернатива вирішення трудових суперечок.

Питання підсумкового контролю

1. Поняття трудового права.
2. Предмет трудового права.
3. Поняття права на працю.
4. Відмінність трудових правовідносин від цивільно-правових.
5. Метод правового регулювання трудових правовідносин.
6. Співвідношення централізованого та децентралізованого методу правового регулювання трудових правовідносин.
7. Функції трудового права.
8. Захисна функція трудового права.
9. Поняття та види принципів трудового права.
10. Сутність принципу єдності та диференціації правового регулювання трудових відносин.
11. Сутність принципу визнання незаконними умов договорів про працю, які погіршують правове становище працівників та принципу сприяння (in favorem).
12. Сутність принципу соціального партнерства.
13. Поняття та особливості джерел трудового права.
14. Класифікація джерел трудового права.
15. Конституція, як джерело трудового права.
16. Локальні нормативно-правові акти як джерела трудового права та їх характеристика.
17. Міжнародні нормативно-правові акти як джерело трудового права.
18. Поняття трудових правовідносин.
19. Суб'єкти трудових правовідносин.
20. Фізична особа, як суб'єкт трудових правовідносин.
21. Правосуб'єктність працівника.
22. Роботодавець, як суб'єкт трудових правовідносин.
23. Особливості правового статусу роботодавця-фізичної особи.
24. Профспілка, як суб'єкт трудового права.
25. Поняття трудового договору.
26. Сторони трудового договору.
27. Роботодавець, як сторона трудового договору.
28. Відмінність трудового договору від інших угод про працю.
29. Зміст трудового договору.
30. Характеристика обов'язкових умов трудового договору.
31. Характеристика факультативних умов трудового договору.
32. Фактичний допуск до роботи.
33. Поняття необґрунтованої відмови в прийомі на роботу.
34. Поняття випробування при прийнятті на роботу.
35. Документи та відомості, що подаються при прийомі на роботу.
36. Державне регулювання оплати праці.
37. Мінімальна заробітна плата: поняття, функції.
38. Договірне регулювання оплати праці: система, принципи, зміст.
39. Організація оплати праці, на підприємстві: загальна характеристика.
40. Поняття тарифної системи та її елементи.
41. Тарифна сітка, її складові.
42. Тарифно – кваліфікаційні характеристики.
43. Умови та порядок зниження кваліфікаційного розряду робітнику.
44. Організація оплати праці службовців. Схеми посадових окладів.
45. Умови і порядок встановлення і зниження посадового окладу працівнику.
46. Системи заробітної плати. Загальна характеристика.
47. Поняття та види дисциплінарної відповідальності працівників.

48. Види дисциплінарних стягнень та порядок їх накладення.
49. Додаткові заходи впливу на порушників трудової дисципліни та їх застосування в Україні та ЄС.

16) Основна література:

I. Законодавчі акти, міжнародні договори

- I.1. Конституція України; прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. (із змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
- I.2. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
- I.3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
- I.4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
- I.5. Кодекс цивільного захисту від 2 жовтня 2012 р. (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>
- I.6. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
- I.7. Європейська соціальна хартія (переглянута) ETS № 163 // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 51. – Ст. 397.
- I.8. Загальна декларація прав людини, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 10 грудня 1948 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_015
- I.9. Конвенція Міжнародної організації праці про дискримінацію в галузі праці і занять від 25 червня 1958 р. № 111 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
- I.10. Конвенція Міжнародної організації праці про застосування принципів права на організацію і ведення колективних переговорів від 1 липня 1949 р. № 98 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
- I.11. Конвенція Міжнародної організації праці про мінімальний вік для прийняття на роботу від 26 червня 1973 р. № 138 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
- I.12. Конвенція Міжнародної організації праці про примусову чи обов'язкову працю від 28 червня 1930 р. № 29 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
- I.13. Конвенція Міжнародної організації праці про рівне винагородження чоловіків і жінок за працю рівної цінності від 29 червня 1951 р. № 100. 7. Конвенція Міжнародної організації праці про скасування примусової праці від 25 червня 1957 р. № 105 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
- I.14. Конвенція Міжнародної організації праці про свободу асоціації і захист права на організацію від 9 липня 1948 р. № 87 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
- I.15. Конвенція про захист прав людини та основоположні свободи від 4 листопада 1950 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
- I.16. Міжнародний Пакт про громадянські і політичні права, прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН від 16 грудня 1966 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043
- I.17. Міжнародний Пакт про економічні, соціальні та культурні права, прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН 16 грудня 1966 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_042_92
- I.18. Про безробіття: Конвенція МОП № 2, 1919 р. (ратифікована Верховною Радою України 4 лютого 1994 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_143
- I.19. Про затвердження Порядку припинення трудового договору у разі смерті роботодавця — фізичної особи або набрання законної сили рішенням суду про визнання такої фізичної особи безвісно відсутньою чи про оголошення її померлою: постанова Кабінету Міністрів України від 14.10.2022 р. № 1172. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhenniaporiadku-prypynennia-trudovoho-dohovoru-u-razi-smerti-robotodavtsia-fizychnoiosoby-1172-141022>
- I.20. Про затвердження Примірної форми трудового договору з нефіксованим робочим часом: наказ Мінекономіки від 26.10.2022 р. № 4179. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=9ed41391-f8aa48ee-83b5-2d8c5500cb6b&tag=TrudoviiDogovirZNefiksovanimRobochimChasom>
- I.21. Про інспекцію праці в сільському господарстві: Конвенція МОП від 25 червня 1969 р. № 129 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/993_114.
- I.22. Про інспекцію праці у промисловості й торгівлі: Конвенція МОП від 11 липня 1947 р. № 81 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/993_036.
- I.23. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 15.03.2022 р. №2136-IX.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>

- I.24. Статут Міжнародної організації праці від 28 червня 1919 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
- I.25. Тресторонні консультації для сприяння застосуванню міжнародних трудових норм: Конвенція міжнародної організації праці від 21 червня 1976 р. № 144 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/993_175.
- I.26. Щодо зв'язків між адміністрацією і працівниками на підприємстві: Рекомендація міжнародної організації праці від 28 червня 1967 р. № 129 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_074.
- I.27. Щодо консультацій та співробітництва між державною владою та організаціями підприємців і працівників у галузевому та в національному масштабі: Рекомендація міжнародної організації праці від 20 червня 1960 р. № 113 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_243.
- I.28. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 р. (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>
- I.29. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 15 березня 2022р.: // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20>
- I.30. Про виконавче провадження: Закон України від 02 червня 2016 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 30. – Ст. 542.
- I.31. Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку: Закон України від 08 лютого 1995 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/39/95-вр>.
- I.32. Про вищу освіту: Закон України від 01 липня 2014 року (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
- I.33. Про відпустки: Закон України від 15 листопада 1996 р. (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/504/96-вр>
- I.34. Про гарантії та компенсації при переїзді на роботу в іншу місцевість: Постанова Кабінету Міністрів України від 2 березня 1998 р. № 255 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/255-98-п>.
- I.35. Про державні нагороди України: Закон України від 16 березня 2000 р. (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1549-14>
- I.36. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05 жовтня 2000 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>.
- I.37. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.
- I.38. Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам: Закон України від 16 листопада 2000 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/875-12>.
- I.39. Про донорство крові та її компонентів: Закон України від 23 червня 1995 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/239/95-вр>.
- I.40. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20 жовтня 2014 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>
- I.41. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09 липня 2003 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>.
- I.42. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 2 березня 2000 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1533-14>.
- I.43. Про зайнятість населення: Закон України від 5 липня 2012 р. (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>
- I.44. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. (із змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056.
- I.45. Про індексацію грошових доходів населення: Закон України від 03 липня 1991 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1282-12>.
- I.46. Про колективні договори і угоди: Закон України від 1 липня 1993 р. (із змінами і доповненнями)

- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>
- I.47. Про колективні угоди та договори: Закон України від 23 лютого 2023 р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2937-20#Text>
- I.48. Про об'єкти підвищеної небезпеки: Закон України від 18 січня 2001 р. (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2245-14>
- I.49. Про оплату праці: Закон України від 24 березня 1995 р. (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр>
- I.50. Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності: Закон України від 22 червня 2012 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5026-17>
- I.51. Про освіту: Законами України від 05 вересня 2017 р. // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
- I.52. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні: Закон України від 21 березня 1991 р. (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/875-12>
- I.53. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05 квітня 2007 р. (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/877-16>.
- I.54. Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні: Закон України від 16 грудня 1993 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3721-12>.
- I.55. Про особливості здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності щодо фізичних осіб – підприємців та юридичних осіб, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності: Закон України від 23 лютого 2012 р. (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4448-17>.
- I.56. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>.
- I.57. Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб: Закон України від 09 квітня 1992 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2262-12>.
- I.58. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 03 березня 1998 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/137/98-вр>.
- I.59. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>
- I.60. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
- I.61. Про профспілки, права і гарантії їх діяльності: Закон України від 15 вересня 1999 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1045-14>.
- I.62. Про реабілітацію інвалідів в Україні: Закон України від 6 жовтня 2005 р. (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2961-15453>
- I.63. Про соціальний діалог в Україні: Закон України від 23 грудня 2010 р. (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2862-17>
- I.64. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України від 22 жовтня 1993 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3551-12>
- I.65. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 02 червня 2016 р. (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2453-17/print1465213577576447>
- I.66. Аналіз практики розгляду районними судами м. Києва справ за трудовими спорами (поновлення на роботі, стягнення сум у зв'язку із незаконним звільненням або затримкою у виплаті заробітної плати, відшкодування шкоди по КЗпП України, в т.ч. моральної) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kia.court.gov.ua/sud2690/uzah/80/>
- I.67. Деякі питання виплати заробітної плати працівникам бюджетних установ та державної соціальної допомоги: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січня 2016 р. № 37 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/37-2016-п>.
- I.68. Деякі питання Державної служби України з надзвичайних ситуацій: Указ Президента України від 16 січня 2013 р. № 20/2013 (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/20/2013>.
- I.69. Деякі питання надання роботодавцям компенсації фактичних витрат за облаштування робочих місць

працевлаштованих осіб з інвалідністю: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2023 р. № 893 URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/893-2023-%D0%BF#Text>

I.70. Деякі питання розслідування обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. № 1232 (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1232-2011-%D0%BF>

I.71. Положення про арбітра, затверджене Наказом Національної служби посередництва і примирення № 132 від 18 листопада 2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MUS9522.html

I.72. Положення про Національну службу посередництва і примирення; затверджено Указом Президента України № 1258/98 від 17 листопада 1998 р. (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1258/98>

I.73. Положення про порядок проведення страйку як крайнього засобу вирішення колективного трудового спору (конфлікту) та примирних процедур під час страйку, затверджене Наказом НСПП № 131 від 18 листопада 2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MUS9493.html

I.74. Положення про порядок розгляду колективного трудового спору (конфлікту) примирною комісією за участю незалежного посередника, затверджене Наказом Національної служби посередництва і примирення № 71 від 11 травня 2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uazakon.com/document/fpart72/idx72453.htm>

I.75. Положення про порядок укладання контрактів при прийнятті (найманні) на роботу працівників: Затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 1994 р. № 170 (із змінами і доповненнями) // Зібрання постанов Кабінету Міністрів України. – 1994. – № 7. – Ст. 172.

I.76. Положення про посередника, затверджене Наказом Національної служби посередництва і примирення № 133 від 18 листопада 2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MUS9521.html

I.77. Положення про почесні звання України: Указ Президента України від 29 червня 2001 р. № 476/2001 (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/476/2001>

I.78. Положення про примирну комісію, затверджене Наказом Національної служби посередництва і примирення № 130 від 18 листопада 2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uazakon.com/document/spart59/inx59143.htm>

I.79. Положення про трудовий арбітраж, затверджене Наказом Національної служби посередництва і примирення № 135 від 18 листопада 2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MUS2328.html

I.80. Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій: Затверджене наказом Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України від 28 червня 1993 р. № 43 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0076-93>

I.81. Про визначення розміру збитків, завданих підприємству, установі, організації розкраданням, знищенням (псуванням), нестачею або втратою дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння або валютних цінностей: Закон України від 6 червня 1995 р. (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/217/95-%D0%B2%D1%80>

I.82. Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 листопада 2022 р. № 1306 URL:<https://www.kmu.gov.ua/nps/pro-viznannya-takimi>

I.83. Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту соціальних, трудових та інших прав фізичних осіб, у тому числі під час воєнного стану, та спрощення обліку робочих місць для осіб з інвалідністю: Закон України від 18.10.2022 № 2682-IX URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2682-20#Text>

I.84. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування надання та використання відпусток, а також інших питань: Закон України від 22.11.2023 № 3494-IX URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3494-20#Text>

I.85. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання та протидії мобінгу (цькуванню): Закон України від 16.11.2022 № 2759-IX URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2759-20#Text>

I.86. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав трудових мігрантів та боротьби з шахрайством у працевлаштуванні за кордоном: Закон України від 20.03.2023 № 2982-IX URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2982-20#Text>

I.87. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування служби зайнятості, соціального страхування на випадок безробіття, сприяння продуктивній зайнятості населення, у тому числі молоді, та впровадження нових активних програм на ринку праці: Закон України від 21.09.2022 № 2622-IX URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2622-20#Text>

I.88. Про внесення змін до Порядку розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця (власника або уповноваженого ним органу, фізичної особи, яка використовує працю найманих працівників) у зв'язку з виявленням невідповідності працівника займаній посаді за станом здоров'я за наявності в нього права на

Шифр спеціальності 081	Назва спеціальності, освітньої програми «Право», «Будівельне та містобудівне право»	Сторінка 1 з 24
---------------------------	---	--------------------

призначення дострокової пенсії за віком: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.10.2023 № 1085 URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1085-2023-%D0%BF#Text>

I.89. Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо правонаступництва у трудових відносинах: Постанова Верховної Ради України від 02.05.2023 № 3082-IX URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3082-20#Text>

I.90. Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 1 листопада 1996 р. № 9 //Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-96>

I.91. Про затвердження Типових правил внутрішнього трудового розпорядку для робітників та службовців підприємств, установ, організацій: Постанова Держкомпраці СРСР від 20 липня 1984 р. № 213 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0213400-84>

I.92. Про затвердження Інструкції про службові відрядження в межах Україннта за кордон: Наказ Міністерства фінансів України від 13 березня 1998 р. № 59 (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98>

I.93. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо встановленнягнуч кого режиму робочого часу: Наказ Міністерства праці та соціальної політики від 04 жовтня 2006 р. № 359 (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yurist-online.com/zakoni/005/02/008195.php>

I.94. Про затвердження переліку проведень, цехів, професій і посад зі шкідливими умовами праці, робота на яких надає право на скорочену тривалість робочого часу: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2001 р. № 163 (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/163-2001-%D0%BF>

I.95. Про затвердження Переліку робіт, при виконанні яких може запроваджуватися колективна (бригадна) матеріальна відповідальність, умови її застосування і Типового договору про колективну (бригадну) матеріальну відповідальність: Наказ Міністерства праці України від 12 травня 1996 р. № 43 (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0286-96>

I.96. Про затвердження Положення про державну службу зайнятості: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства України № 2663 від 16 грудня 2020 р. // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1305-20>

I.97. Про затвердження Положення про Державну службу України з питань праці: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2015 р. № 96 (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/96-2015-п>.

I.98. Про затвердження Положення про оплату праці за час виробничого навчання, перекваліфікації або навчання інших професій: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 червня 1997 р. № 700 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/700-97-п>.

I.99. Про затвердження Положення про умови матеріального забезпечення осіб, направлених за кордон на навчання та стажування: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 1996 р. № 287 (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/287-96-п>.

I.100. Про затвердження Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 січня 1996 р. № 116 (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/116-96-%D0%BF>

I.101. Про затвердження Порядку надання роботодавцями територіальним органам Державної служби зайнятості інформації про зайнятість та працевлаштування громадян, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню: Наказ Міністерства соціальної політики України від 16 травня 2013 р. № 271 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0841-13>

I.102. Про затвердження Порядку надання та оплати відпусток для підготовки та участі у всеукраїнських і міжнародних спортивних змаганнях: Постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 р. № 565 (із змінами і доповненнями) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/565-2011-%D0%BF>

I.103. Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків невикробничого характеру: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 березня 2001 р. № 270 (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/270-2001-%D0%BF>

I.104. Про затвердження Рекомендацій щодо порядку надання працівникам з ненормованим робочим днем щорічної додаткової відпустки за особливий характер праці: Наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 10 жовтня 1997 р. № 7 (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN518.html

I.105. Про затвердження Типових правил внутрішнього службового розпорядку: наказ Національного агентства України з питань державної служби від 03 березня 2016 р. № 50 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0457-16>

- I.106. Про затвердження Типового положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці: Наказ державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 21 березня 2007 р. № 56 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0316-07>.
- I.107. Про затвердження умов, тривалості, порядку надання та оплати творчих відпусток: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 січня 1998 р. № 45 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/45-98-%D0%BF>
- I.108. Про надання державної цільової підтримки деяким категоріям громадян для здобуття професійно-технічної та вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2016 р. № 975 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/975-2016-%D0%BF>
- I.109. Про порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці: Постанова Кабінету Міністрів України від 1 серпня 1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/442-92-%D0%BF>.
- I.110. Про практику застосування судами законодавства про оплату праці: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24 грудня 1999 р. № 13 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-99>.
- I.111. Про практику застосування судами України законодавства у справах про злочини проти безпеки виробництва: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12 червня 2009 р. № 7 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/va007700-09>
- I.112. Про практику розгляду судами трудових спорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 1992 р. № 9 // Офіційний вебсайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-92>.
- I.113. Про практику розгляду судами трудових спорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 1992 р. № 9 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-92>
- I.114. Про практику розгляду судами трудових спорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 06 листопада 1992 р. № 9 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-92>
- I.115. Про судову практику в справах про відшкодування шкоди, заподіяної підприємствам, установам, організаціям їх працівниками: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 29 грудня 1992 р. № 14 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0014700-92>.
- I.116. Про Типові правила внутрішнього трудового розпорядку для працівників навчально-виховних закладів системи Міністерства освіти України: Наказ Міністерства освіти України від 20 грудня 1993 р. № 455 (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0121-94>
- I.117. Про Типову форму контракту з керівником підприємства, що знаходиться у загальнодержавній власності: Постанова Кабінету Міністрів України від 2 серпня 1995 р. № 597 (із змінами і доповненнями) // Зібрання постанов Кабінету міністрів України. – 1995. – № 11. – Ст. 264.
- I.118. Про трудові книжки працівників: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1993 р. № 301 (із змінами і доповненнями) // Зібрання постанов Кабінету Міністрів України. – 1993. – № 10. – Ст. 197.
- I.119. Про упорядкування застосування контрактної форми трудового договору: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 1994 р. № 170 // Зібрання постанов Кабінету Міністрів України. – 1994. – № 7. – Ст. 172.
- I.120. Регламент роботи трудового арбітражу по розгляду та вирішенню колективного трудового спору (конфлікту), затверджений Наказом Національної служби посередництва і примирення № 95 від 8 серпня 2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nspp.gov.ua>
- I.121. Рішення Конституційного Суду України від 18 жовтня 2000 р. у справі № 1-36/2000 за конституційними поданнями народних депутатів України та Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) статей 8, 11, 16 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» (справа про свободу утворення профспілок) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v011p710-00_139
- I.122. Рішення Конституційного Суду України від 9 липня 1998 р. у справі № 17/81-97 за конституційним зверненням Київської міської ради професійних спілок щодо офіційного тлумачення частини третьої статті 21 Кодексу законів про працю України (справа про тлумачення терміна «законодавство») [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v012p710-98>
- I.123. Рішення Конституційного Суду України у справі № 1-1/98 від 9 липня 1998 р. за конституційним зверненням Київської міської ради професійних спілок щодо офіційного тлумачення частини третьої статті 21 Кодексу законів про працю України (справа про тлумачення терміна «законодавство») // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v012p710-98>
- I.124. Рішення Конституційного Суду України у справі № 1-13/2013 від 15 жовтня 2013 р. за конституційним зверненням громадянки Присяжнюк Людмили Михайлівни щодо офіційного тлумачення положень частини другої статті 233 Кодексу законів про працю України, статей 1, 12 Закону України «Про оплату праці» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v008p710-13>

- I.125. Рішення Конституційного Суду України у справі № 1-3/2002 від 21 травня 2002 р. за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин другої і четвертої статті 1, абзацу другого пункту 8 частини першої статті 18, частини першої статті 25, пунктів 1, 2, 4 частини першої статті 30, частини першої статті 31, частини першої статті 32, пункту 2 частини другої статті 33, пункту 2 частини другої та частини третьої статті 37, статей 38 і 48 Закону України «Про Вищу раду юстиції» (справа про Закон України «Про Вищу раду юстиції») // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vru.gov.ua/legislative_acts/5__
- I.126. Рішення Конституційного Суду України у справі № 1-38/2009 від 24 грудня 2009 р. у справі за конституційним поданням Кабінету Міністрів України щодо офіційного тлумачення положень статті 2, абзацу четвертого частини першої статті 3 Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v008p710-13>
- I.127. Рішення Конституційного Суду України у справі № 1-5/2012 від 22 лютого 2012 р. за конституційним зверненням громадянина Стріхаря Володимира Васильовича щодо офіційного тлумачення положень статті 233 Кодексу законів про працю України у взаємозв'язку з положеннями статей 117, 237-1 цього кодексу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-12>
- I.128. Рішення Конституційного Суду України у справі № 17/81-97 від 9 липня 1998 р. за конституційним зверненням Київської міської ради професійних спілок щодо офіційного тлумачення частини третьої статті 21 Кодексу законів про працю України (справа про тлумачення терміна «законодавство») [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v012p710-98__
- I.129. Рішення Конституційного Суду України у справі № 1-7/99 від 9 лютого 1999 р. за конституційним зверненням Національного банку України щодо офіційного тлумачення положення частини першої статті 58 Конституції України (справа про зворотню дію в часі законів та інших нормативно-правових актів) // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-99>.
- I.130. Щодо обов'язковості укладення колективного договору на підприємстві: Лист міністерства праці та соціальної політики України від 05 квітня 2006 р. № 21-5-197 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v-197323-06>. 171

II. Навчальна література

Підручники

- II.1. Трудове право України: підручник (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків: Вид-во 2022. – 376 с.
- II.2. Трудове право України [текст] підручник / За загальною редакцією М.І. Іншина, В.Л. Костюка, В.П. Мельника. Вид. 2-ге, перероб. і доп. – Київ: Центр учбової літератури, 2016. – 472 с. URL: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/54425/mod_resource/content/1/Трудове право Підручник \(2\).pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/54425/mod_resource/content/1/Трудове_право_Підручник_(2).pdf).
- II.3. Курс порівняльного трудового права: підручник: у 2 т. / М. І. Іншин, А. Р. Мацюк, А. М. Соцький, В. І. Щербина; за ред. акад. А. Р. Мацюка. – 2-ге вид., змін. і доп. – Х.: Діса плюс, 2015. – Т. 2. – 744 с.
- II.4. Болотіна Н. Б. Трудове право України: підручник / Н. Б. Болотіна. – 5-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 860 с.
- II.5. Економіка праці та соціально-трудова відносина: підручник / А. М. Колот, О. А. Грішнова, О. О. Герасименко та ін.; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Колота. – К.: КНЕУ, 2009. – 711 с.
- II.6. Прилипка С. М. Трудове право України: підручник / С. М. Прилипка, О. М. Ярошенко. – 3-те вид., перероб. і доп. – Х.: ФІНН, 2010. – 752 с.

Навчальні посібники

- II.7. Трудове право України: Навч. посібн. О.Г. Боднарчук, К.М. Васьківська, П.Р. Левчук. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 572 с. (Серія «На допомогу студенту УДФСУ» ; ст. 89).
- II.8. Трудове право України: навчальний посібник / кол. авторів; за ред. В. О. Кучера. – Львів: ЛьвДУВС, 2017. – 564 с. URL: [http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/112414/mod_resource/content/1/Трудове право України.pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/112414/mod_resource/content/1/Трудове_право_України.pdf).
- II.9. Трудове право: посібник для підготовки до держ. іспиту / С. М. Прилипка, О. М. Ярошенко. – Х.: Право, 2016. – 212 с.
- II.10. Бойко Н. Д. Порівняльне трудове право / Н. Д. Бойко. – К.: Атіка, 2007. – 191 с.
- II.11. Венедіктов С. В. Правове регулювання трудових відносин: вітчизняний та зарубіжний досвід: навч. посібник / С. В. Венедіктов. – К.: Алерта, 2012. – 367 с.
- II.12. Гришак С. В. Право трудових спорів: навч. посібник / С. В. Гришак, О. С. Заржицький, Р. С. Кірін. – Д.: НГУ, 2011. – 167 с.
- II.13. Катренко Л. А. Охорона праці: навч. посібник / Л. А. Катренко, Ю. В. Кіт, І. П. Пістун. – Суми: Університетська книга, 2009. – 540 с.

Методичні праці

- II.14. Трудове право: Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів спеціальності «Право». Уклад. Н.А. Сердюк, К.Є.Машков. Київ–Тернопіль: КНУБА, ФО-П Шпак В.Б., 2021. 112 с.

17) Додаткові джерела:

- III.1. Актуальні проблеми трудового права України: колективна монографія / О. А. Золотарьова та ін.; за заг. ред. О. А. Золотарьової. – Одеса: Негоціант, 2009. – 121 с.
- III.2. Амелічева Л. П. Щодо трудоправової відповідальності учасників правовідносин соціального діалогу в сфері безпеки і гігієни праці / Л. П. Амелічева // Актуальні проблеми трудового права і права соціального забезпечення: тези доп. та наук. повідомл. учасників V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 27–28 вересня 2013 р.); за ред. В. В. Жернакова. – Х.: Право, 2013. – С. 130–136.
- III.3. Ананко С. В. Державна підтримка сімей, у яких народжуються діти / С. В. Ананко // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2012. – № 11. – С. 143–147.
- III.4. Андрійчук О. В. Зарубіжний досвід правового регулювання нагляду та контролю за додержанням трудового законодавства / О. В. Андрійчук // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. – 2014. – № 9–2. – Т. 2. – С. 113–118.
- III.5. Андрушко А. В. Деякі особливості регулювання трудових відносин за законодавством України та Польщі: порівняльно-правовий аспект / А. В. Андрушко // Університетські наукові записки. – 2008. – № 3. – С. 191–194.
- III.6. Андрушко А. В. Дисциплінарний проступок як підстава дисциплінарної відповідальності / А. В. Андрушко // Держава і право. – 2008. – № 41. – С. 380–385.
- III.7. Андрушко А. В. Основні проблеми загальної дисциплінарної відповідальності у трудовому праві / А. В. Андрушко // Держава і право. – 2007. – № 37. – С. 371–376.
- III.8. Арсентьева О. С. Правове регулювання соціального партнерства на етапі реформування трудового права України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спеціальність 12.00.05 / О. С. Арсентьева; Східноукраїнський національний університет імені В. Даля. – Луганськ, 2010. – 20 с.
- III.9. Барабаш Г. Про правове регулювання робочого часу і часу відпочинку наукових працівників / Г. Барабаш // Підприємництво, госп-во і право. – 2005. – № 10. – С. 63–66.
- III.10. Барабаш Г. Про правове регулювання робочого часу і часу відпочинку наукових працівників / Г. Барабаш // Підприємництво, госп-во і право. – 2005. – № 10. – С. 63–66.
- III.11. Безусий В. В. Юридичні гарантії зайнятості та працевлаштування населення / В. В. Безусий // Право і безпека. – 2012. – № 3. – С. 255–258.
- III.12. Біла Г. О. Діяльність інспекцій праці за кордоном: досвід для України / Г. О. Біла // Держава і ринок. – 2011. – № 12. – С. 134–138.
- III.13. Божко В. М. Принцип рівності в оплаті праці / В. М. Божко // Вісник Національної академії правових наук України: зб. наук. пр.; Нац. акад. прав. наук України. – Х.: Право, 2012. – № 4 (71). – С. 233–245.
- III.14. Божко В. М. Щодо розмежування змісту термінів «заробітна плата» і «оплата праці» / В. М. Божко // Бюлетень М-ва юстиції України. – Бондарчук Я. О. Документи профспілок як джерело вивчення становлення системи соціально-трудова відносин у незалежній Україні: монографія / Я. О. Бондарчук. – К.: Наукова думка, 2015. – 242 с.
- III.15. Божко В. М. Щодо розмежування змісту термінів «заробітна плата» і «оплата праці» / В. М. Божко // Бюлетень М-ва юстиції України. – 2010. – № 12. – С. 70–77.
- III.16. Бородін І. Дисциплінарна відповідальність та дисциплінарне провадження / І. Бородін // Право України. – 2006. – № 12. – С. 93.
- III.17. Буроменський М. В. Міжнародно-правові стандарти внутрішньодержавної демократії // Вісник Академії правових наук. – 1997. – № 2(9). – С. 12–21.
- III.18. Буткевич В. Г. Міжнародне право: Основні галузі права / В. Г. Буткевич. – К., 2004. – 816 с.
- III.19. Валецька О. В. Правове регулювання оплати праці: монографія / О. В. Валецька. – Миколаїв: УДУ, 2012. – 220 с.
- III.20. Величко Д. М. Джерела міжнародно-правового регулювання праці: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05 «Трудове право; право соціального забезпечення» / Д. М. Величко. – Х., 2008. – 186 с.
- III.21. Венедіктов С. В. Теоретико-правові засади сучасної концепції трудового правовідношення в Україні: монографія / С. В. Венедіктов. – Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011. – 224 с.
- III.22. Верес Ю. М. Проблемні питання колективно-договірного регулювання оплати праці / Ю. М. Верес // Актуальні проблеми права: теорія і практика: зб. наук. пр.; за ред. Л. І. Лазор. – Луганськ: Вид-во Східноукр. нац. ун-ту, 2011. – № 19. – С. 216–223.
- III.23. Вечурко С. Відповідальність за порушення законодавства у сфері охорони праці / С. Вечурко // Віче. – 2013. – № 6. – С. 10–13.
- III.24. Ветухова І. А. Правове регулювання нетипових видів зайнятості працівників за сучасних умов / І. А. Ветухова // Пробл. законності. – 2013. – Вип. 121. – С. 93–105.
- III.25. Вісьтак М. Я. Міжнародно-правові акти в системі джерел трудового права України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05 «Трудове право; право соціального забезпечення» / М. Я. Вісьтак. – Львів, 2012. – 176 с.
- III.26. Вітківський В. С. Норми робочого часу як гарантія захисту права працівника на життя / В. С. Вітківський // Адвокат. – 2010. – № 12. – С. 22–26.
- III.27. Волвенко П. В. Діяльність Конституційного Суду України щодо тлумачення Конституції України:

- теоретичний аспект: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 / П. В. Волвенко; Київ. нац. ун-т внутр. справ. – К., 2006. – 24 с.
- III.28. Волинець У. А. Розвиток соціального партнерства в Україні / У. А. Волинець // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2014. – Вип. 2. – Т. 2. – С. 235–238.
- III.29. Воропаєва Н. Г. Державний та громадський нагляд і контроль за додержанням законодавства про охорону праці / Н. Г. Воропаєва // Форум права. – 2013. – № 3. – С. 99–105 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/jpdf/FP_index.htm_2013_3_19.pdf.
- III.30. Воропаєва Н. Г. Принципи та форми контрольно-наглядової діяльності за додержанням законодавства про охорону праці / Н. Г. Воропаєва // Митна справа. – 2013. – № 4. – С. 152–157.
- III.31. Галкіна Н.М. Окремі аспекти правового регулювання праці державних службовців. Інтернаука. Серія Юридичні науки. 2022. № 5 (51). С. 71-78
- III.32. Галкіна Н.М. Правова регламентація трудових відносин під час воєнного стану. Інтернаука. Серія Юридичні науки. 2022. № 2. С. 38-45.
- III.33. Гарантії в трудовому праві України: монографія / О. С. Заржицький та ін.; відп. ред. О. С. Заржицький. – Д.: Арт-Прес, 2008. – 288 с.
- III.34. Гаращенко Л. П. Правове регулювання відпусток за законодавством України / Л. П. Гаращенко. – К.: Павлім, 2003. – 172 с.
- III.35. Гетьманцева Н. Д. Інтерес в правовому регулюванні трудових відносин / Н. Д. Гетьманцева // Науковий вісник Чернівецького національного університету. Серія «Правознавство». – Чернівці: Рута, 2012. – Вип. 618. – С. 66–70.
- III.36. Гетьманцева Н. Д. Місце державних органів у системі соціального партнерства / Н. Д. Гетьманцева // Юридична Україна. – 2011. – № 7. – С. 28–32.
- III.37. Гетьманцева Н. Д. Соціальне партнерство як спосіб інтеграції інтересів суб'єктів соціально-трудових відносин / Н. Д. Гетьманцева // Підприємство, господарство і право. – 2016. – № 3 – С. 82–86.
- III.38. Голобородько В. Внутрішній трудовий розпорядок: поєднання централізованого та локального правового регулювання / О. Голобородько // Держава і право України. – 2011. – № 51. – С. 348–351.
- III.39. Голобородько В. О. Трудова дисципліна як основний складник внутрішнього трудового розпорядку / В. О. Голобородько // Наук. вісник НДУ. – 2014. – № 1. – Т. 1. – С. 264–268.
- III.40. Гончарова Г. Мирова угода як спосіб врегулювання трудових спорів на основі взаємних поступок / Г. Гончарова // Право України. – 2011. – № 11 – С. 176–182.
- III.41. Гончарова К. В. Правовий статус державних органів – суб'єктів трудового права / К. В. Гончарова // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2011. – Вип. 54. – С. 354–360.
- III.42. Гончарова К. В. Правовий статус державних органів – суб'єктів трудового права / К. В. Гончарова // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2011. – Вип. 54. – С. 354–360.
- III.43. Гордеюк А. О. Проблема функціонального визначення основної заробітної плати як структурної частини заробітної плати // А. О. Гордеюк // Форум права. – 2012. – № 3. – С. 132–137.
- III.44. Грабовська Г. М. Міжнародно-правові стандарти регулювання праці / Г. М. Грабовська, С. В. Токар // Право і суспільство. – 2015. – № 4(2). – С. 76–80.
- III.45. Грекова М. М. Визначення поняття та ознак міжнародних трудових стандартів / М. М. Грекова // Право України. – 2008. – № 4. – С. 50–53.
- III.46. Грекова М. М. Міжнародні трудові стандарти як основа вдосконалення трудового законодавства України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.05 / М. М. Грекова; Національна юридична академія України ім. Я. Мудрого. – Х., 2009. – 19 с.
- III.47. Грузінова Л. П. Актуальні питання правового регулювання неповного робочого часу / Л. П. Грузінова // Адвокат. – 2013. – № 8. – С. 35–40.
- III.48. Губенко В. Д. Правові основи працеворонної політики та охорони праці: навч. посібник / В. Д. Губенко, Б. М. Коржик, В. П. Андрійченко, Н. А. Губенко. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 174 с.
- III.49. Гуцу С. Ф. Матеріальна відповідальність як самостійний вид юридичної відповідальності в трудовому праві / С. Ф. Гуцу // Право і безпека. – 2011. – № 3. – С. 248–250.
- III.50. Дей М. О. Методологія гармонізації законодавства України з охорони праці до законодавства ЄС / М. О. Дей // Часопис Київського ун-ту права. – 2010. – № 3. – С. 280–283.
- III.51. Держава та її органи як суб'єкти трудового права: теоретико-прикладний нарис: монографія / К. В. Гончарова, Ю. Ю. Івчук, С. М. Прилипка, О. М. Ярошенко; за наук. ред. О. М. Ярошенко. – Х.: Право, 2014. – 288 с.
- III.52. Дмитрієва К. І. Правове регулювання часу відпочинку за законодавством країн із розвинутою економікою / К. І. Дмитрієва // Часопис Київського ун-ту права. – 2013. – № 1. – С. 195–199.
- III.53. Додіна Т. М. Міжнародні стандарти захисту трудових прав жінок // редкол.: С. В. Ківалов (голов. ред.) та ін.; відп. за вип. Ю. М. Оборотов. – Одеса: Юридична література, 2010. – 476 с.

- III.54. Додіна Т. М. Міжнародні стандарти захисту трудових прав жінок // редкол.: С. В. Ківалов (голов. ред.) та ін.; відп. за вип. Ю. М. Оборотов. – Одеса: Юридична література, 2010. – 476 с.
- III.55. Домбругова А. Умови надання основної щорічної відпустки / А. Домбругова // Юридичний вісник України. – 2005. – № 24. – С. 14–15.
- III.56. Дороніна О. А. Напрями удосконалення системи оплати праці як складова кадрової політики підприємства / О. А. Дороніна // Вісник ДДФА: Економічні науки. – 2010. – № 2. – С. 41–46.
- III.57. Дороніна О. А. Проблеми та перспективи діяльності профспілок щодо забезпечення гідної праці в Україні / О. А. Дороніна // Бізнес Інформ. – 2013. – № 9. – С. 202–207.
- III.58. Дріжчана С. В. До питання гармонізації трудового законодавства України із законодавством ЄС / С. В. Дріжчана // Держава і право. – 2008. . № 41. – С. 368–375.
- III.59. Економіка праці і соціально-трудові відносини / М. Г. Акулов, А. В. Драбаніч, Т. В. Євась та ін. – К.: ЦУЛ, 2012. – 328 с.
- III.60. Єгоркіна Т. О. Удосконалення системи мотивації праці робітників підприємства / Т. О. Єгоркіна // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності: зб. наук. праць; ПДТУ. – Маріуполь, 2010. – Т. 1. – С. 235–240.
- III.61. Жернаков В. В. Відповідальність за прогул: проблеми регулювання / В. В. Жернаков // Вісник Національної академії правових наук України. – 2013. – № 3. – С. 171–178.
- III.62. Жернаков В. В. Договірне регулювання відносин у сфері праці / В. В. Жернаков, С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко // Договір як універсальна правова конструкція: монографія. – Х.: Право, 2012. – С. 112–232.
- III.63. Жернаков В.В. Конфлікти і спори у сфері праці: сутність і взаємодія. Право та інновації. 2022. №2. С. 49-56.
- III.64. Жернаков В.В. Поважні причини в законодавстві про працю й повага до людини в трудовому праві: проблеми розуміння й регулювання. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Право». 2022. Вип. 35. С. 82-93.
- III.65. Жернаков В. В. Теоретичні та практичні питання інституту захисту прав людини в сфері праці / В. В. Жернаков // Держава і право. Серія «Юридичні і політичні науки». – 2006. – Вип. 32. – С. 278–283.
- III.66. Жигалкін П. І. Судова практика та її значення для регулювання відносин у сфері праці: монографія / П. І. Жигалкін, С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. – Х.: Вид-во ПП «ФІНН», 2008. – 544 с.
- III.67. Жидецький В. Ц. Основи охорони праці: підручник / В. Ц. Жидецький. – Львів: УАД, 2006. – 336 с.
- III.68. Замченко А. О. Принципи нагляду та контролю за дотриманням законодавства про працю України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.05 / А. О. Замченко; Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х., 2008. – 20 с.
- III.69. Зелена М. І. Компенсаційний пакет – сучасний погляд на мотивацію працівників підприємства / М. І. Зелена; Хмельницький національний університет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>.
- III.70. Зеркалов Д. В. Наукові основи охорони праці: монографія / Д. В. Зеркалов. – К.: Основа, 2015. – 1143 с.
- III.71. Зеркалов Д. В. Охорона праці: навч. посібник / Д. В. Зеркалов. – К.: Основа, 2015. – 348 с.
- III.72. Зіноватна І.В., Зіноватний В. Особливості правового регулювання праці в ІТ-сфері. Актуальні питання у сучасній науці. 2022. № 3(3). С. 212-225.
- III.73. Зінченко М. Ю. Професія як елемент трудової функції працівника / М. Ю. Зінченко // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2012. Вип. 56. – С. 315–319.
- III.74. Івашина О. Удосконалення механізму державного регулювання оплати праці в Україні / О. Івашина // Держ. упр. та місцеве самоврядування: зб. наук. пр.; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. – Д.: ДРІДУ; НАДУ при Президентові України, 2010. – Вип. 2 (5). – С. 157–165.
- III.75. Іващенко Г. І. Громадський контроль з охорони праці / Г. І. Іващенко // Охорона праці. – 2010. – № 2. – С. 36–37.
- III.76. Ізуйта П. О. Форми й методи контролю та нагляду за дотриманням законодавства про охорону праці / П. О. Ізуйта // Науковий вісник публічного та приватного права. – 2015. – Вип. 1. – С. 46–51.
- III.77. Кабанець В. До питання вдосконалення класифікації трудових спорів / В. Кабанець // Право України. – 2006. – № 6. – С. 110–113.
- III.78. Кабаченко М. О. Міжнародні стандарти праці: спроба визначення поняття / М. О. Кабаченко. Держава і право: збірник наукових праць. Серія Юридичні науки; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – К.: Юридична думка, 2015. – Вип. 67. – 472 с.
- III.79. Кашперук А. В. Міжнародно-правові стандарти соціального захисту безробітних / А. В. Кашперук // Часопис Академії адвокатури України. – 2013. – № 1(18). – С. 1–7.
- III.80. Київцев О. В. Європейські правові стандарти як міжнародно-правова категорія // Європейські студії та право. – 2012. – № 1(5). – С. 1–9.
- III.81. Кисельова О. І. Децентралізація відносин у сфері оплати праці: аспекти договірного регулювання / О. І. Кисельова // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2015. – Вип. 3–2. – Т. 1. – С. 78–81.
- III.82. Кіт О. Акти судів загальної юрисдикції як джерела трудового права / О. Кіт // Вісник Львівського

- університету. Серія юридична. – 2014. – Вип. 59. – С. 258–265.
- III.83. Клименчук Н. М. До питання змісту структури генеральної угоди / Н. М. Клименчук // Вісник Верхов. Суду України. – 2011. – № 1. – С. 45–48.
- III.84. Козар К. В. Удосконалення системи оплати праці персоналу в сучасних умовах функціонування / К. В. Козар // Економіка, фінанси, менеджмент (Технології та дизайн). – 2013. – № 1 (6). – С. 1–6.
- III.85. Козуб І. Умова про оплату праці як одна з умов трудового договору / І. Козуб // Підприємництво, госп-во і право: наук.-практ. госп.-прав. журн. – 2013. – № 3. – С. 59–63.
- III.86. Колективно-договірне регулювання соціально-трудоких відносин у вищих навчальних закладах III–IV рівнів акредитації: монографія / О. М. Ярошенко, Г. С. Гончарова, С. О. Сільченко та ін.; за ред. проф. О. М. Ярошенка. – Х.: Право, 2009. – 240 с.
- III.87. Коляда Т. А. Правове регулювання охорони праці у контексті ствердження ідеї соціальної держави / Т. А. Коляда // Право і безпека: наук. журн. – 2010. – № 3. – С. 203–207.
- III.88. Коляда Т. А. Працевлаштування молоді: проблеми правового регулювання / Т. А. Коляда // Право і безпека. – 2010. – № 2. – С. 166–69.
- III.89. Коротка О. М. Підстава і умови матеріальної відповідальності за трудовим правом / О. М. Коротка // Право і безпека. – 2002. – № 2. – С. 74–75.
- III.90. Корякіна І. І. Адаптація законодавства України з охорони праці до окремих директив Європейського Союзу / І. І. Корякіна // Держава і право. Юрид. і політ. науки. – К.: Ін-т держави і права НАН України; голова ред. кол. Ю. С. Шемшученко, 2009. – Вип. 43. – С. 372–378.
- III.91. Костюк В. Л. Джерела трудового права України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05 «Трудове право; право соціального забезпечення» / В. Л. Костюк. – К. – 2000. – 151 с.
- III.92. Костюк В. Л. Джерела трудового права: поняття, особливості, принципи ієрархічності / В. Л. Костюк // Публічне право. – 2015. – № 4 (20). – С. 207–213.
- III.93. Костюк В. Л. Міжнародні договори у системі джерел трудового права: науково-теоретичний підхід / В. Л. Костюк // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право / голов. ред. Ю. М. Бисага. – Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2015. – Вип. 31. – Т. 2. – С. 65–68.
- III.94. Костюк В. Л. Місце Конституції України в контексті новітньої кодифікації трудового законодавства: науково-правовий аспект / В. Л. Костюк // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. – 2015. – № 1(1). – С. 135–141.
- III.95. Костюк В. Л. Правосуб'єктність органів, які здійснюють державний нагляд у сфері праці: науково-правовий аспект / В. Л. Костюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2012. – № 1(5) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2012/n1/12kvlnpa.pdf>.
- III.96. Костюк В. Л. Правосуб'єктність у трудовому праві: проблеми теорії та практики: монографія / В. Л. Костюк. – К.: Видавець Карпенко В. М., 2012. – 464 с.
- III.97. Костюк В. Л. Трудовий колектив: окремі проблеми законодавчого закріплення трудової правосуб'єктності / В. Л. Костюк // Наук. зап. НаУКМА. – Серія Юрид. науки. – К.: ВДЦ НаУКМА, 2011. – Т. 116. – С. 84–86.
- III.98. Кохан М. С. Про співвідношення премій як виду заохочення з преміями в системі оплати праці / М. С. Кохан // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр.; Одес. нац. юрид. акад. – Одеса: Юрид. літ., 2012. – Вип. 63. – С. 417–423.
- III.99. Кравцов Д.М., Зіноватна І.В., Бурнягіна Ю.М., Орлова Н.Г., Соловійов О.В., Конопельцева О.О. Вирішення спорів про припинення трудового договору за угодою сторін. Науковий вісник Ужгородського Національного університету. Серія Право. 2022. Випуск 70. С. 224-230.
- III.100. Кравцов Д.М., Зіноватна І.В., Бурнягіна Ю.М., Орлова Н.Г., Соловійов О.В., Конопельцева О.О. Медіація як альтернативний спосіб розв'язання трудових спорів. Наукові записи. Серія: Право. 2022. Випуск 12. С. 73-79.
- III.101. Кравцов Д. М. Зміст та значення правової категорії «належна працівнику заробітна плата» / Д. М. Кравцов // Порівняльно-аналітичне право: електрон. наук. фахове вид. – 2013. – № 3–1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pap.in.ua/3-1_2013/5/Kravtsov%20D.M..pdf.
- III.102. Краєвська В. О. Механізми подальшого вдосконалення зайнятості вивільнених працівників / В. О. Краєвська // Пробл. законності. – 2011. – Вип. 117. – С. 31–36.
- III.103. Краснов Є. В. Основні трудові права у зарубіжному законодавстві / Є. В. Краснов // Актуальні проблеми держави і права. – 2012. – Вип. 63. – С. 349–356.
- III.104. Лаврів О. Я. Система принципів трудового права України: монографія / О. Я. Лаврів. – Івано-Франківськ, 2008. – 216 с.
- III.105. Лавріненко О. В. Актуальні питання теорії трудового права в контексті сучасного розвитку правової системи України / О. В. Лавріненко. – Донецьк: Вебер, Донецька філія, 2007. – 428 с.
- III.106. Лавріненко О. В. Принцип єдності й диференціації правового регулювання соціально-трудоких відносин у системі галузевих принципів трудового права України: монографія / О. В. Лавріненко. – Донецьк: Ноулідж, Донец. від-ня, 2010. – 358 с.
- III.107. Лаврінчук І. П. Забезпечення трудових прав за Європейськими стандартами / І. П. Лаврінчук // Юридична

- наука. – 2011. – №1. – С. 113–118.
- Ш.108. Лазаренко А. М. Соціальне партнерство як механізм реалізації соціальної функції трудового права / А. М. Лазаренко // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – Вип. 6–2. – Т. 2. – С. 111–114.
- Ш.109. Лазор І. Дисциплінарна влада роботодавця: поняття та значення в умовах ринкових відносин / І. Лазор // Держава і право України. – 2011. – № 52. – С. 297–302.
- Ш.110. Лазор Л. Правове регулювання правосуб'єктності у сфері трудового права в ринкових умовах / Л. Лазор // Право України. – 2010. – № 12. – С. 108–113.
- Ш.111. Лата Н. Ф. Правове регулювання здійснення нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю / Н. Ф. Лата // Вісн. прокуратури. – 2010. – № 8. – С. 114–119.
- Ш.112. Лосиця І. А. Соціальне партнерство в системі принципів нагляду та контролю за дотриманням трудового законодавства / І. А. Лосиця // Актуальні проблеми права: теорія і практика. – 2013. – № 26. – С. 335–340.
- Ш.113. Лосиця І. О. Проблеми правового регулювання відсторонення рацівників від роботи за законодавством України: монографія / І. О. Лосиця. – Х.: ФІНН, 2011. – 224 с.
- Ш.114. Лукаш С. С. Співвідношення централізованого і локального регулювання трудових відносин в умовах ринкової економіки: монографія / С. С. Лукаш. – Х.: ФІНН, 2010. – 366 с. 91
- Ш.115. Луценко О. Є. Трудо-правові аспекти використання дистанційної праці в умовах воєнного стану. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія «Право». 2022. Вип. 72. Ч. 2. С. 27-31.
- Ш.116. Льовіна В. Заохочення та порядок їхнього застосування / В. Льовіна // Юридичний журнал. – 2009. – № 1. – С. 102–104.
- Ш.117. Мазур М. В. Акти органів судової влади як джерело конституційного права України: автореф. дис. на здобуття наук ступеня канд. юрид. наук: спец.: 12.00.02 / М. В. Мазур; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – Х., 2009. – 20 с.
- Ш.118. Маловичко С. Регулювання права на відпочинок деяких державних службовців, працівників правоохоронних, судових та інших органів / С. Маловичко // Право України. – 2007. – № 12. – С. 72–74.
- Ш.119. Маляренко А. До питання упередженості як підстави дисциплінарної відповідальності суддів / А. Маляренко // Право України. – 2012. – № 1–2. – С. 414–420.
- Ш.120. Марченко І. В. Заохочення як перспективний метод забезпечення дисципліни праці / І. В. Марченко // Наук. вісник УнНУ. – 2015. – № 35. – Ч. 1. – Т. 2. – С. 56–59.
- Ш.121. Машков К.Є. Преміювання як різновид заохочення працівників // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2016. – № 3. – С. 113–115
- Ш.122. Машков К.Є. Заохочувальні відпустки як засіб заохочення за проектом трудового кодексу України // Новий погляд на євроінтеграційні процеси у Молдові та Україні: юридичний аспект: збірник тез міжнародної науково-практичної конференції (Республіка Молдова, 25-26 березня 2016 р.). - С.35-38
- Ш.123. Мельник А. С. Нагляд та контроль за дотриманням трудового законодавства в Україні / А. С. Мельник // Форум права. – 2011. – № 1. – С. 640–644 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/ejournals/FP/2011-1/11maczvu.pdf>.
- Ш.124. Мельничук О. Розвиток учень про колективні договори і угоди / О. Мельничук // Юридична Україна. – 2010. – № 5. – С. 63–67.
- Ш.125. Михайлова О. Е. Міжнародно-правові стандарта у сфері праці щодо трудящих-мігрантів / О. Е. Михайлова // Актуальні проблеми права: теорія і практика. – 2012. – № 25. – С. 401–408.
- Ш.126. Міщук М. О. Вдосконалення правового регулювання дисципліни праці в умовах кодифікації трудового законодавства України / М. О. Міщук // Юридичний вісник. – 2013. – № 1/26. – С. 99–103.
- Ш.127. Міщук М. О. Щодо ознак соціального партнерства в трудовому праві / М. О. Міщук // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. – 2014. – № 10-1. – Т. 2. – С. 17–20.
- Ш.128. Мойсей С. В. Міжнародно-правові акти як джерело трудового права України / С. В. Мойсей // Науково-практична Інтернет-конференція 25.02.2016. – К. – Секція № 3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://legalactivity.com.ua/index>
- Ш.129. Момоток О. М. Локальні нормативно-правові акти та їх місце в системі джерел трудового права / О. М. Момоток, А. В. Шелдагаєва // Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. – 2013. – № 2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2013_2_10.
- Ш.130. Мотрич А. І. Колективний договір як засіб забезпечення трудових прав працівників / А. І. Мотрич // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – Вип. 3. – Т. 2. – С. 58–61.
- Ш.131. Мусієнко Б. Ю. Система правового регулювання вирішення трудових спорів в Україні: актуальні проблеми / Б. Ю. Мусієнко // Держава і право: Юридичні і політичні науки: зб. наук. праць. – 2012. – Вип. 57. – С. 357–362.
- Ш.132. Небоженко К. В. Досвід європейських країн у сфері реалізації права на здорові та безпечні умови праці / К. В. Небоженко // Актуальні проблеми права: теорія і практика. – 2013. – № 27. – С. 405–414.
- Ш.133. Нестеренко К. Д. Проблеми правового регулювання нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю / К. Д. Нестеренко // Актуальні проблеми держави і права. – 2012. – Вип. 25. – С. 422–429.
- Ш.134. Нікіфоров В. Ю. Профспілки як суб'єкт трудового права / В. Ю. Нікіфоров // Вісн. Нац. ун-ту внутр.

- справ. – Х.: Нац. ун-т внутр. справ, 2004. – Вип. 27. – С. 368–373.
- III.135. Нова модель вирішення трудових спорів в Україні // Бюлетень Національної служби посередництва і примирення. – 2014. – № 1–2. – С. 7–24.
- III.136. Нові підходи до вирішення трудових спорів на ринку праці України в умовах євроінтеграції // Бюлетень Національної служби посередництва і примирення. – 2015. – № 1. – С. 4–15.
- III.137. Новосельська І. Роль Міжнародної організації праці в забезпеченні виконання Україною законодавства із захисту трудових прав працівників / І. Новосельська // Підприємство, господарство і право. – 2010. – № 5. – С. 120–125.
- III.138. Новосельська О. В. Теоретико-правові засади правового регулювання матеріальної відповідальності сторін трудового договору / О. В. Новосельська // Економіка Фінанси Право. – 2009. – № 3. – С. 32–35.
- III.139. Обушенко О. М. Співвідношення інституту охорони праці з іншими інститутами трудового права України / О. М. Обушенко // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ: збірник наукових праць. – 2013. – № 1. – С. 198–202.
- III.140. Олексюк Т. І. Загальний порядок прийняття на роботу та укладення трудового договору / Т. І. Олексюк // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». – 2014. – № 3. – Т. 2. – С. 73–76.
- III.141. Охорона праці: європейські і міжнародні стандарти та законодавство України (порівняльний аналіз) / за ред. д-ра юрид. наук, проф. В. С. Венедіктова; Державний департамент з питань адаптації законодавства. Українська асоціація фахівців трудового права. – Х.-К., 2006. – 680 с.
- III.142. Пазенок А. Сутність та способи реалізації права на страйк: вітчизняний та світовий досвід / А. Пазенок // Право України. – 2009. – № 1. – С. 68–73.
- III.143. Пархоменко Н. М. Джерела права: теоретико-методологічні засади: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. юрид. наук.: спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних та правових учень» / Н. М. Пархоменко. – К., 2009. – С. 24.
- III.144. Пивовар В. Трудова дієздатність фізичної особи / В. Пивовар // Трудове право. – 2011. – № 7. – С. 26–29.
- III.145. Пилипенко П. Д. Підстави виникнення індивідуальних трудових правовідносин / П. Д. Пилипенко. – К.: Знання, 2003. – 146 с.
- III.146. Пилипенко П. Д. Про право зайнятості, або нові контури трудового права / П. Д. Пилипенко // Право України. – 2014. – № 6. – С. 197–207.
- III.147. Пилипенко П. Д. Проблеми теорії трудових правовідносин в умовах формування ринкової економіки України: дис. ... д-ра юрид. наук / П. Д. Пилипенко. – Львів, 2001. – 388 с.
- III.148. Пилипенко П. Д. Проблеми теорії трудового права / П. Д. Пилипенко. – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету ім. Івана Франка, 1999. – 214 с.
- III.149. Плєскун О. В. Видання наказу про прийом на роботу як важливий етап укладення трудового договору / О. В. Плєскун // Форум права. – 2012. – № 4. – С. 733–737.
- III.150. Попов С. В. Актуальні питання класифікації зайнятості в сучасних умовах / С. В. Попов // Право і безпека. – 2008. – № 7/2. – С. 85–92.
- III.151. Попов С. В. Безробіття: його форми та види / С. В. Попов // Наукові записки. – Серія Право, економіка, гуманітарні науки. 2008. – № 1(6). – С. 50–56.
- III.152. Прилипо С. М. Колективні угоди як результат соціального партнерства (сучасний стан і перспективи розвитку): монографія / С. М. Прилипо, О. М. Ярошенко, Н. М. Клименчук. – Х.: ФІНН, 2011. – 256 с.
- III.153. Прилипо С. М. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця у випадку змін в організації виробництва і праці: проблеми теорії та практики: монографія / С. М. Прилипо, О. М. Ярошенко, Л. Ю. Величко; НДІ прав. забезп. інновац. розвитку. – Х.: ФІНН, 2011. – 232 с.
- III.154. Пріміч Д. В. Право на колективні переговори і укладення колективних договорів: міжнародні стандарти та законодавство України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.05. «Трудове право; право соціального забезпечення» / Д. В. Пріміч; Національний університет «Одеська юридична академія». – Одеса, 2013. – 20 с.
- III.155. Прокопчук Ю. М. Міжнародно-правові аспекти охорони праці інвалідів / Ю. М. Прокопчук // Часопис Київського ун-ту права. – 2009. – № 3. – С. 246–252.
- III.156. Процєвський О. І. Методологічні засади трудового права: монографія / О. І. Процєвський. – Х.: ХНАДУ, 2014. – 260 с.
- III.157. Процишен М. Право на страйк, його конституційне визначення та можливості вдосконалення / М. Процишен // Право України. – 2009. – № 10. – С. 211–218.
- III.158. Реус О. С. Правове регулювання трудової діяльності неповнолітніх в Україні: монографія / О. С. Реус. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2008. – 199 с.
- III.159. Розвиток цивільного і трудового законодавства в Україні / за ред. Я. М. Шевченко. – Х.: Консум, 1999. – 272 с.
- III.160. Роїна О. М. Трудові правовідносини: практичний посібник / О. М. Роїна. – К.: КНТ, 2005. – 348 с.
- III.161. Рудницька О. П. Правове регулювання гарантійних виплат у трудовому праві: монографія / О. П.

- Рудницька. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – 176 с.
- III.162. Рудницька О. П. Правове регулювання гарантійних виплат: зарубіжний досвід / О. П. Рудницька // Часопис Київського університету права. – 2013. – № 1 – С. 180–184.
- III.163. Русаловський А. В. Правові та організаційні питання охорони праці: навч. посібник / А. В. Русаловський. – 4-те вид., допов. і перероб. – К.: Університет «Україна», 2009. – 295 с.
- III.164. Свічкарьова Я.В., Ланіна А.А. Деякі питання застосування праці жінок в умовах воєнного стану. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 7. С. 197-199.
- III.165. Семашко Л. А. Проблеми наглядової діяльності в галузі охорони праці / Л. А. Семашко, М. О. Винокуров, Л. М. Переверзева // Вісник Харківськ. нац. техн. ун-ту сільського господарства імені Петра Василенка. – 2011. – Вип. 107. – Т. 2. – С. 299–308.
- III.166. Серeda О. Відповідальність сторін колективно-договірних відносин: сучасний стан і перспективи / О. Серeda // Вісник Нац. акад. прокуратури України. – 2011. – № 1. – С. 80–84.
- III.167. Серeda О.Г., Бурнягіна Ю.М. Особливості співвідношення локального й централізованого регулювання оплати праці в умовах воєнного стану. Юридичний електронний журнал: Запоріжжя: Запорізький Національний університет. 2022. № 3. С. 137-140.
- III.168. Серeda О.Г., Бурнягіна Ю.М. Трансформація принципів правового регулювання оплати праці в сучасних умовах. Право та інновації. 2022. № 1 (37) . С. 49-55.
- III.169. Серeda О.Г., Галкіна Н.М. Дистанційна робота: актуальні проблеми правового регулювання. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 7. С. 511-514.
- III.170. Серeda О.Г., Казарін Б.Р., Караванський О.В. Нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю: сучасний стан та перспективи розвитку. Економіка. Фінанси. Право. 2022. № 7. С. 17-22.
- III.171. Серeda О. Г. Міжнародні стандарти з охорони праці: сучасний стан та перспективи адаптації законодавства України / О. Г. Серeda // Публічне право. – 2013. – № 2. – С. 88–93.
- III.172. Серeda О. Г. Щодо визначення поняття та сутності правовідносин у сфері нагляду та контролю за дотриманням трудового законодавства / О. Г. Серeda // Європейські перспективи. – 2013. – № 6. – С. 149–153.
- III.173. Серeda О. Г. Щодо співвідношення понять нагляд і контроль за дотриманням трудового законодавства / О. Г. Серeda // Актуальні пробл. права: теорія і практика: зб. наук. пр. – Луганськ: Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, 2013. – № 26. – С. 496–504.
- III.174. Серeda О. Обов'язки роботодавця та правові наслідки їх невиконання / О. Серeda // Право України. – 2002. – № 9. – С. 82–86.
- III.175. Серeda О. Поняття і сутність нагляду та контролю за дотриманням трудового законодавства / О. Серeda // Публічне право. – 2012. – № 4. – С. 227–232.
- III.176. Синенко С. В. Особливості правового регулювання тривалості робочого часу працівників транспорту / С. В. Синенко // Часопис Київського ун-ту права. – 2012. – № 3. – С. 236–242.
- III.177. Ситницька О. А. Юридичні гарантії права на працю та права на відпочинок за трудовим законодавством України: монографія / О. А. Ситницька. – Хмельницький: Вид-во Хмельницького ун-ту управління та права, 2010. – 167 с.
- III.178. Сімугіна Я. В. До питання визначення сфери дії колективних договорів та угод / Я. В. Сімугіна // Часоп. Київ. ун-ту права. – 2010. – № 2. – С. 186–
- III.179. Слюсар А. М. Класифікація суб'єктів трудового права України / А. М. Слюсар // Вісн. Акад. прав. наук України: зб. наук. пр. – Х.: Право, 2010. – № 4 (63). – С. 195–205.
- III.180. Слюсар А. М. Правовий статус суб'єктів трудового права України: теоретико-правовий аспект: монографія / А. М. Слюсар. – Х.: ФІНН, 2011. – 335 с.
- III.181. Специфіка прав працівників у період воєнного стану. Полукаров Ю.О., Мітюк Л.О., Качинська Н.Ф., Лановенко А.В. Безпека життя і діяльності людини: теорія та практика : збірник наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої Всесвітнім Дням цивільної оборони та охорони праці (Полтава, 28 квіт. 2022 р.) / під ред.: В.П. Титаренко, О.В. Кудря. Полтава : ПНПУ, 2022. С. 153-156.
- III.182. Сухачов С. Я. Трудові відносини: соціальний механізм функціонування / С. Я. Сухачов. – Житомир: Видавець В. Б. Котвицький, 2008. – 304 с.
- III.183. Терела Г. В. Система принципів нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю / Г. В. Терела // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2014. – Вип. 24. – Т. 1. – С. 108–111.
- III.184. Тесленко В. В. Особливості розвитку громадянського суспільства в Україні. Профспілки, молодіжні та нові соціальні рухи / В. В. Тесленко // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. – 2012. – № 19(2). – С. 98–106.
- III.185. Тищенко О. В. Теоретико-правові проблеми сутності колективного договору як локального нормативного акту / О. В. Тищенко, Ю. І. Артюх // Юридичний вісник. – 2012. – № 1. – С. 87–90.
- III.186. Трубич С. Ю. Трудовий потенціал і зайнятість населення України в умовах переходу до ринку / С. Ю. Трубич. – Тернопіль, 1996. – 198 с.
- III.187. Трубіцин Д. В. Відсторонення працівника від роботи з ініціативи осіб, які не є стороною трудового договору / Д. В. Трубіцин // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М.

- Корецького НАН України, 2011. – Вип. 51. – С. 364–369.
- III.188. Трудові спори та порядок їх розгляду: навч. посібник / П. А. Бущенко, А. М. Слюсар, Н. М. Швець; за заг. ред. В. В. Жернакова. – Х.: Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2013. – 110 с.
- III.189. Угрюмова Г. Дисципліна праці: розвиток та удосконалення інституту / Г. Угрюмова // Право України. – 2006. – № 1. – С. 40.
- III.190. Укладення трудового договору: теоретико-прикладне дослідження: монографія / за наук. ред. проф. О. М. Ярошенка. – Х.: Юрайт, 2013. – 288 с.
- III.191. Хавронюк М. Дисциплінарні правопорушення і дисциплінарна відповідальність: навч. посібник / М. Хавронюк. – К.: Атіка, 2003. – 240 с.
- III.192. Хорошковська Д. Ю. Роль судової практики в системі джерел трудового права України: теоретико-правове дослідження: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Д. Ю. Хорошковська. – К. – 2006. – 194 с.
- III.193. Хуторян Н.М. Теоретичні проблеми матеріальної відповідальності сторін трудових правовідносин: монографія. К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2002. 264 с.
- III.194. Хуторян Н. Підстави та умови матеріальної відповідальності у трудовому праві. *Право України*. 2014. № 5. С. 126–132.
- III.195. Хуторян Н. Удосконалення порядку надання відпусток у проєкті Трудового кодексу України. *Юридична Україна*. 2006. №1(37). С. 44–48.
- III.196. Цапенко А. Проблеми припинення трудового договору за обставинами, що не залежать від волі його сторін. *Вісник Академії правових наук України: зб. наук. пр.* Х.: Право, 2011. № 3 (66). С. 285–292.
- III.197. Цесарський Ф.А. Визначення змісту поняття «трудоий договір» та його характерних ознак в умовах розвитку ринкової економіки. *Вісник Національного ун-ту «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». Серія Економ. теорія та право: зб. наук. пр.* Х.: Право, 2012. №4(7). С. 165–172.
- III.198. Шамшина І. І. Суб'єкти трудового права: правове регулювання в умовах ринкових відносин: монографія / І. І. Шамшина. – Луганськ: Література, 2010. – 448 с.
- III.199. Шамшина І. І. Теоретичні підходи до визначення поняття правового статусу суб'єкта у сучасному трудовому праві / І. І. Шамшина // Вісник Запорізького юридичного інституту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2010. – № 3. – С. 55–63.
- III.200. Шамшина І. Організаційно-правові питання юридичної відповідальності працівників у сфері охорони праці / І. Шамшина // Право України. – 2001. – № 9. – С. 54–56.
- III.201. Шашкова-Журавель І. О. Міжнародно-правові аспекти охорони праці / І. О. Шашкова-Журавель // Наукові праці МАУП. – 2012. – № 1 (32). – С. 210–215.
- III.202. Швець Н. До питання про правові наслідки участі у страйках / Н. Швець // Право України. – 2009. – № 11. – С. 139–144.
- III.203. Швець Н. М. Проблемні аспекти трудової правосуб'єктності працівників / Н. М. Швець // Підприємництво, госп-во і право. – 2013. – № 3. – С. 64–68.
- III.204. Шевченко Д. В. Реформа трудового законодавства: правова модель вирішення колективних трудових спорів, конфліктів в Україні / Д. В. Шевченко // Часопис Київського університету права. – 2014. – №1. – С. 219–222.
- III.205. Шевченко О. А. Окремі аспекти правового регулювання робочого часу працівників органів внутрішніх справ / О. А. Шевченко // Публічне право. – 2012. – № 1. – С. 308–313.
- III.206. Шимановська Р. Державні механізми регулювання заробітної плати в сучасних умовах / Р. Шимановська // Зб. наук. пр. НАДУ при Президентові України. – К.: НАДУ, 2009. – № 2. – С. 118–126.
- III.207. Щербина В. І. Правовий статус профспілок: історія і перспективи / В. І. Щербина // Актуальні проблеми права: теорія і практика. – 2012. – № 25. – С. 32–43.
- III.208. Щербина В. І. Функції трудового права / В. І. Щербина. – Д.: Академія митної служби України, 2007. – 426 с.
- III.209. Щербина В. Підстави притягнення роботодавця до матеріальної відповідальності / В. Щербина // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 4. – С. 53–56.
- III.210. Щирба І. Тарифна система як основа оплати праці на підприємстві / І. Щирба // Галицький економічний вісник. – 2009. – № 1. – С. 57–64.
- III.211. Щотова Ю. Проблема правового статусу виборного органу первинної профспілкової організації на підприємстві, в установі або організації / Ю. Щотова // Публічне право. – 2013. – № 1. – С. 218–225.
- III.212. Юровська В. В. Правове регулювання працевлаштування безробітних в законодавстві України / В. В. Юровська // Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Серія Право. – 2012. – Вип. 13. – С. 115–117.
- III.213. Юровська В.В. Реформування трудового законодавства України: запроваджені й заплановані зміни. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 10. С. 324–327.
- III.214. Юшко А. М. Удосконалення законодавства про заохочення працівників / А. М. Юшко // Актуальні питання інноваційного розвитку. – 2012. – № 2. – С. 48–52.
- III.215. Юшко А. М. Удосконалення правових гарантій працівників при вивільненні у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці / А. М. Юшко // Актуальні проблеми права: теорія і практика: зб. наук. пр.; за ред.

- Л. І. Лазор. – Луганськ: Вид-во Східноукр. нац. ун-ту, 2013. – № 27. – С. 628–638.
- III.216. Юшко А. М. Шляхи впровадження Закону України «Про зайнятість населення» / А. М. Юшко // Актуальні проблеми права: ЗБ теорія і практика: зб. наук. пр.– Луганськ: Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля, 2013. – № 26. – С. 638–644.
- III.217. Якушев І. Правосуб'єктність в теорії трудового права України / І. М. Якушев // Право України. – 2008. – № 3. – С. 36–39.
- III.218. Ярошенко О. М. Державна політика у сфері зайнятості: деякі аспекти / О. М. Ярошенко // Пробл. законності. – 2009. – Вип. 101. – С. 66–72.
- III.219. Ярошенко О. М. Додаткові підстави розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця: недоліки та шляхи їх усунення / О. М. Ярошенко // Розвиток законодавства про працю і соціальне забезпечення: здобутки і проблеми: тези доп. та наук. повідомл. учасн. IV Міжнар. наук.-прак. конф. – Х.: Право, 2012. – С. 62–69.
- III.220. Ярошенко О. М. Основні ознаки відсторонення працівника від роботи: на прикладі відмінностей від суміжних правових явищ // Публічне право. – 2013. – № 1 (9). – С. 192–199.
- III.221. Ярошенко О. М. Теоретичні та практичні проблеми джерел трудового права України: монографія / О. М. Ярошенко. – Х.: Видавець СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2006. – 456 с.
- III.222. Ярошенко О. М. Теоретичні та практичні проблеми джерел трудового права України: монографія / О. М. Ярошенко. – Х., 2006. – С. 18.
- III.223. Ярошенко О. М., Мельничук Н.О., Луценко О.Є. Актуальні теоретичні та практичні проблеми відшкодування моральної шкоди потерпілим працівникам від нещасних випадків на виробництві або професійних захворювань: монографія. Харків: Юрайт, 2022. 272 с
- III.224. Ярошенко О.М., Іншин М.І., Луценко О.Є. Захист трудових прав працівників, обраних на виборні посади: актуальні проблеми правозастосування: монографія. Харків: Юрайт, 2022. 188 с
- III.225. Ярошенко О. М., Мельничук Н. О., Луценко О. Є. Захист трудових прав працівників на час виконання державних або громадських обов'язків: актуальні проблеми правозастосування: монографія. Харків: Юрайт, 2022. 220 с.

Інформаційні ресурси

- III.226. Освітній сайт Київського національного університету будівництва і архітектури. Сторінка кафедри політичних наук і права. Дисципліна «Конституційне право України». URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=1281>.
- III.227. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.kiev.ua/>
- III.228. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
- III.229. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <http://www.mlsp.gov.ua>
- III.230. Офіційний сайт Міжнародної організації праці. URL: <http://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>
- III.231. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: <http://europa.eu/>
- III.232. Комп'ютерна правова система ЛІГА: ЗАКОН. URL: <https://ips.ligazakon.net/>.

18) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

I семестр (іспит)

Поточне оцінювання та самостійна робота							ІЗ	Іспит	Сума
M1		M2	M3		M4				
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	ЗМ5	ЗМ6	ЗМ7			
5	5	10	10	10	10	10	10	30	100

19) Умови допуску до підсумкового контролю:

1. Студент, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату ФУПП документ, який засвідчує ці причини.
2. Студент, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання іспиту.
3. Студент, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати знання з пропущеної теми викладачу до складання іспиту.
4. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Шифр спеціальності 081	Назва спеціальності, освітньої програми «Право», «Будівельне та містобудівне право»	Сторінка 1 з 24
---------------------------	---	--------------------

20) Політика щодо академічної доброчесності:

1. Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

21) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=970>